

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon veszi fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 184.

Felolós szerkesztő: FODOR KÁROLY

Előfizetési árak:
Félévre 650 korona, negyedévre 325 fillér.
Vidakra félévre 8 korona
Egyes szám ára 6fillér

A közegészség

Úgyéről sok frázist hallottunk már, de arról még senki sem hallott, hogy a közegészség ügy érdekében valami nagyobb szabású dolgot is tettek volna. Pedig a közönség sokkal szerényebb igényű, semhogy valami túlságos nagy dolgot követelne. Nem sokat kívánunk, csak annyit, hogy ne rontsák a levegőt még jobban, mint amennyire muszáj. Nem csak a hatóság, hanem a közönség indolenciája és túlságos kényelemszeretete is az oka, hogy minálunk olyan rosszszék a viszonyok. Most, kevés a városban rendőr nincsen aki ellenőrizze azt, hogy telsepről elött felocsolják-e a járdát, este felé, amikor az ember kimenne egy kicsit az utcára friss levegőt szíjni, lehetetlen a szabadban tartózkodni, mert a hazak elhuzodó járdákat szárazon söprik és olyan veszett port vernek fel, hogy az utcán tartózkodó embereknek me nekülniük kell. Minden utcát söpör cseléd nyakán nem ülhet egy rendőr, de a közönségben keletke annyi érzésnek lenni a tisztaság és egészséges levegő iránt, hogy cseléd ere raparancsoljon, hogy öntözzön, mielőtt söpör. De akkor a cseléddel keletke percolt és azt ma nem szívesen teszik, mert hátna megharagszik a cseléd.

A hatóság is keveset törődik a köztisztasággal. Vanak utcák, amelyekben utca söpörök nem jártak hónapok óta. Csak ott söpörnek, ahol nagyobb forgalom van. A melékutcaiban felhalmozódik a kocsiuton a szemét, a szél hordja széjjel, beviszi a szemétt a lakásokba, úgy, hogy szinte lehetetlen az ablakokat nyitva tartani. Aházakban nem heteken, hanem hónapokon át felhalmozódik a házi szemét és a háztulajdonosok takarékoságból nem hordják ki. Hihés tehát a köztisztaság elhanyagolásában úgy a közönség, mint a hatóság.

A kormányválság

— József főherceg szerepe —

Budapest, május 26.

A tegnap Badenben a király előtt megjelent politikusok az audiencia után megjelentek József főhercegnek, akinek Badenbe való érkezéséről megelőzőleg a politikusok mit sem tudtak. A magyar politikusok és József főherceg vissza utaztak Budapestre, ahol szombaton folytatták a tanácskozásokat. József főherceg szombaton reggel át ment a miniszterelnöki palotába, ahol Tisza Istvánnal hosszan tárgyalt. Ezalatt megjelent Lihits Adolf, József főherceg jószágkormányzója Szurmay honvédelmi miniszternél és mind a ketten visszamentek a főhercegi palotába. Ide visszaérkezve József főherceg megkezdte tanácskozáását a miniszterrel.

Szurmayn kívül megjelentek József főhercegnél Berze-riey, Zichy János gróf és Návay Lajos és még több vezető egyéniség. A főherceg a magyar miniszterelnökségét nem vállalja. Tárgyalásainak eredményéről jelentést tesz a királynak és aztán vissza utazik parancsnokságának zék-helyére.

Bécs, május 26.

Illetékes helyen kijelentik, hogy a válságot gyorsan és radikálisan fogja a király megoldani. József főherceg missziója az, hogy a pártok között a harmóniát helyreállítsa. Valószínű, hogy kisebbségi kabinetet fog a király kinevezni és az összes kizárva, hogy új választást fognak kúrní. A magyar válság Angliában és a semleges külföldön általános meglepetést keltett.

A tengeralattjáró háború

London, május 26.

Lloyd George ma hosszabb beszédet tartott az alsóházban, amelynek során kijelentette, hogy Anglia megtalálta a kellő védekezési módszert a tengeralattjárók ellen és május hónapban már kisebb volt Anglia vesztesége, mint a megelőző hónapban.

Széthulló Oroszország

Berlin, május 26.

Pétvárról jelentik a Vossische Zeitungnak, hogy Oroszország 18 nemzetisége azon kívánságnak adott kifejezést, hogy Oroszország minden nemzetiségi területe külön-külön köztársaságot képezzen.

Albánia francia köztársaság

Róma, május 26.

A Giornale de Italia jelenti, hogy a franciák decemberben Koricában Albániától független köztársaságot kiáltottak ki. A köztársaságnak külön kormánya van, hadserege 600 emberből áll, külön nemzeti zászlója és külön vámjá van.

Moszkvában éhinség van

Stockholm, május 26.

Kiskin moszkvai kormánybiztos felhívást adott ki, a melyben óva inti az orosz polgárságot attól, hogy Moszkvába utazzék, ahol túlszűkölttség miatt a szó szoros értelmében megkezdődött az éhinség.

Japán ágyunaszádok a marseillei kikötőben

Bern, május 25.

A Matin szerint néhány nap óta több japán ágyunaszád tartózkodik a marseillei kikötőben, hogy résztvegyen az ellenséges buváthajók üldözésében. Az ágyunaszádok azonkívül ki-érőül szolgálhatnak a francia kereskedelmi hajóknak.

Angol csapatok szállítak partra Portugáliában

Hága, május 26.

A portugál kormány kívánságára angol csatahajók csapatokat tettek partra Lisz-szabonban és Oportóban.

Az orosz hadsereg harc képtelen

Stockholm, május 26.

A Pétervárott ülésező frontkongresszus határozatot fogadott el, amely megállapítja, hogy az orosz hadsereg ellátása rosszabb, mint valaha. A lőszerke és élelmiszerke hiánya a hadsereget teljesen harc képtelenné teszi. A kongresszus a munkás- és katonatanácsnak átalakítását és a kolostorok vagyonának elkobását és köz-célokra való felhasználását követeli.

Anglia hadicéljai azonosak Oroszországéval

Rotterdam, május 26.

Lord Cecil kijelentette az alsóházban, hogy Anglia hadicéljai megegyeznek Oroszország hadicéljaival. Azok az imperialisztikus célok, amelyek jogtalan területszérszén alapulnak, az angol kormány programjából teljesen ki vannak várva.

Zendülés a karkovi helyőrségben

Kopenhága, máj. 26. A karkovi garnizonban komoly zavargások támadtak az ellátás elégtelensége miatt.

A Közélelmezési Hivatal

ujabb rekvirálást akar Bácskában.

Az Országos Közélelmezési Hivatal sehogyan sincsen megelégedve a bácskai rekvirálás eredményével. Úriási elrejtett, félrevert készleteket sejtnek itt lent a Bácskában s báró Kürthy Lajost nagyon nehéz meggyőzni arról, hogy ez a véleménye minden alap nélküli, mert a háború előtt tejjel-mézettel folyó Kánaán is kimerül már.

A Közélelmezési Hivatal kiküldöttje, báró Majthényi József eljárt dr. Purgly Sándor bács-megyei főispánnál, Scultéty Ferenc alispánnál és dr. Szabovlyevits Dusan kir. tanácsos főjegyzőnél és előadta nekik báró Kürthy Lajosnak azon kívánságát, hogy az országos készletek csekély voltára és a hadsereg fokozódó liszt-szükségleteinek sürgős fedezésére való tekintettel 100 ezer mázsa gabonanemű beszolgáltatását kéri a Hivatal Bácsmegyeitől és a hozzátartozó Zenta és Magyarkanizsa rendezett tanácsú városoktól.

A vármegye vezetői felvilágosították a Közélelmezési Hivatal kiküldöttjét a megye lisztellátásának szűkös voltáról és kijelentették előre, hogy egy mázsa gabonát sem garantálhatnak az újabb rekvirálásból. Hogy báró Majthényi még inkább meggyőződjék a megye lakosságának ellátási nehézségeiről, Scultéty alispán keddre a vármegye járásának összes vezetőit megbeszélésre hívta össze Zomborba. Az értekezleten dr. Purgly főispán elnökelt s báró Majthényi a megye tizenhárom főszolgabírájának jelentéséből meggyőződhetett a lisztellátás mostohaságáról.

Az értekezleten felszólaló főszolgabírák egyértelműleg jelentették ki, hogy képtelenség egy újabb rekvirálásnak kitenni a községeket, mert annak eredménye csak a legminimálisabb lehetne. A Közélelmezési hivatal ugyanis arra számít, hogy a vetőmag céljaira meghagyott, de még el nem vetett gabonaneműből meglehetősen mennyiség jönne össze a gazdáktól. Továbbá úgy tervezi, hogy már július 1-én az új termésből élelmezheti magát a lakosság, amelynél július 15-ig hagyták meg az ellátásra szükséges gabonát. A vetőmagból és e két heti különbözet folytán előálló mennyiségből szeretné a Hivatal a kivetendő kontingenst beszélni. Pedig a valóságban úgy áll a helyzet, hogy a megmaradt vetőmagot a gazda már régen feleltette, a saját részére

meghagyott buzát is a legtöbb községben előre felélik.

Az általános kedvezőtlen hangulatot látva báró Majthényi ad referandumot vette az értekezleten elhangzott véleményeket s így báró Kürthy Lajos fogja eldönteni, lesz-e még egy rekviálás a Bácskában. Báró Kürthy Lajos elhatározása természetesen a megye városaira nem vonatkozik, miután csakis a vármegyének újabb rekvirálásáról van szó. A városokban, de különösen Bajára csak hozni lehet, innen elvinni már nem egy szem gabonát sem. Nagyon örülnénk annak, ha csak egy hétre is elegendő lisztünk volna.

Leghatalmasabb világszenzáció lesz ma Püsködvasárnap és holnap hétfőn amikor bemutatja az APPOLO-MOZGO

„SZIBÉRIA”

c. drámát, a fehér ar borodalmából. Főszerepben: Klara Kymtal Jeungal.

H I R E K.

Adakozzunk a hadbavonult katonáink hozzátartozóinak társadalmi uton valósegélyezésére.

Baján a hadbavonult katonáknak nyolc éven felüli családjával napi 34 fillér államszegélyt kaphatnak. Azt hiszik felesleges bővebben fejtegetni, hogy a mai viszonyok mellett azok a családok, ahol a feleség betegsége, vagy kis gyermei miatt dolgozni nem képes és kizárólag az államszegélyre vannak utalva, a legnagyobb nyomornak és nélkülözésnek vannak kitéve.

Hála városunk közönsége nemesszívű áldozatkészségének, a hatóságnak ilyen esetekben mindig módjában állott az államszegély mellett az arra feltétlenül rászoruló családokat külön is segíyezni. Az immár harmadéve dúló világháború alatt örömmel tapasztaltuk, hogy a városunkban igen nagy számmal vannak olyanok, akik minden alkalommal készséggel sietnek adományokkal a szükségét szenvedő embertarsaik nyomorának enyhítésére. Ez a tapasztalat bátorít bennünket arra, hogy miután a fenti célra összegyűlt segélyalapunk kiapadófélben van, újabb kérelemmel fordulunk városunk nemmesen gondolkodó lakosságához, hogy adományaikkal tegyék nekünk lehetővé, hogy hadbavonult katonáink olyan helyzetben lévő családjait, akik a legnagyobb nélkülözésnek lennének kitéve, ha az államszegély mellett más segélyben nem részesülhetnének; — továbbra is az u. n. társadalmi segélyalaptól segíyezhes-sük.

Tekintettel arra, hogy a polgármester által erre felkért és kellő szociális érzékkel bíró urak a szükséges puhatolások eszközölését készséggel vállalták; mindenki azon biztos tudatban róhatja le adományát, hogy az csakis olyanoknak fog jutni akik arra feltétlenül rá vannak utalva.

Az adományokat kérjük a polgármester Urhoz juttatni. A nemes célra adott legcsekélyebb összeget is köszönettel veszünk és hírlapilag nyugtatunk.

B A J A V Á R O S
HADSEGÉLYZŐ HIVATALA

A kórház szappan nélkül. A városi közkórház, ez a hatalmas nagy intézmény, ahol állandóan sok mosni való van, ahol a tisztaságra olyan szigorúan vigyáznak, szappanhiány van. Hadiszappan Baján nincsen, a kórház gondnoksága maximális áron szappant nem vásárolhat, maximális áron pedig Baján nem kapható szappan. A kórház gondnokai most felterjesztést intéztek az olaj és zsír-édekiktaturához, illetve közpóthoz, és felvilágosítást fog kérni, hogy hogyan is vegyen szappant, mert anélkül csak nem lehet egy ilyen nagy intézményt hagyni.

Kaptunk cukrot. Püsködre mégis csak megjött a város-cukra igaz, hogy nem valami sok, de hat nekünk, bajaiaknak meg kell elégednünk a kevésvel is, mert mi hozzá vagyunk szokva a semmihez. Hénapokon keresztül nem jött semmi cukor, akkor aztán arról biztosították, hogy most egyszerre megkapjuk a március, április és májusi cukor szükségletünket. Ez most, püsköd előtt egy nappal kapott a város egyetlen egy vagon cukrot, ami szűkösen elegendő egy fél hónapra. Ezért a közönség csakis egy havi illatmennyének a felét kapja meg. Hogy ez így reudjén van-e azt nem is kérdezzük. Most már végre igazán erőlyesen utána kell látni a dolognak.

Nem lesz gáz. Éljen az egyenlőség. Most már nem zúgolódhatnak azok, akik petróleummal világítanak, ha volna, most már nemcsak petróleum nincsen, hanem gáz sincsen. A gázgyár hivatalosan értesít, hogy keddtől fogva beszünteti a gázgyár a működését. Keddtől fogva bizonytalan ideig nincsen gáz, nincsen közvilágítás. Szabadkán és más városokban már régebben beszüntették a gázgyárak a gázszolgáltatást, most Baján is megszűnik a légszcsa. Meg kellett szüntetni, mert a gázgyár széntartaléka is kifogyott, újat nem kap, mert a meglévő szénkészletet lefoglalták a hadfelszerelési gyárak részére. Hogy meddig leszünk gáz nélkül, azt a gázgyár maga sem tudja megmondani.

URANIA MOZGÓ-SZÍNHÁZ

Vasárnap, május hó 27-én
d. u. 2. 4. 6 és este 8 órákor

Csókos éjszakák
3 fejezet a szeriorem bírájából
Huszár virtus
világiták 3 felv-ban
Főszerepben: Waldemar P. ylander

Hétfőn, május hó 28-án
d. u. 2. 4. 6 és este 8 órákor

A nordisk gyár leghatalmasabb alkotása
Fata Morgana
tragédia 5 felvonásban.
Egy kabát regénye
bohózat 3 felvonásban.

Szives támogatást kér
URANIA MOZGÓ-SZÍNHÁZ.

Egy új modern ház eladó

Tuba I. Szentgyörgy-
utca 4. szám alatt.
mely áll két szoba, konyha, étés-
kamara, melléképülettel, azonki-
vül nyári konyhával és istállóval

Emeleti lakás

kiadó

A Bajai Takarékpénztár
főtéri bérházában.

Eladó kecskék

Egy anyakecske két kicsivel,
egy anyakecske egy kicsivel
és egy másfél éves bakkecske
jutányos áron takarmány-
hiány miatt eladó. István-
megye-újsor 16. szám alatt.

Eladó

ajtók, egy kerékpár és
több korcsmai berende-
zési tárgy. Baja, Szent
György utca 31. sz. alatt.

Elegáns levélpapírok.

Uri és női levél-
papírok nyomás-
sal vagy anélkül
csinos kivitelben
és igen jutányos
árakon kapható a

Corvin-nyomdában.

Sirolin "Roche" biztos

gyógyhatást nyújt katarrhusoknál
hőghurutnál, asthmanál, influenza után.
Sirolin "Roche" kezdődő tüdőbetegséget
csirajában elfojt. Kéelmes íze és az étvá-
gyra való kedvező befolyása megkönnyítik
a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kúrákat

A légzési szervek
meghűléseit legbiztosabban a
Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért
nélkülözhetetlen ezen elismert és
bevált szer minden háztartásban.
Szíveskedjék a gyógyszárakban
határozottan Sirolin "Roche"-t kérni

Etető és itató Vályukat Kütfedőlapokat Sirkereteket Vasbetonból

készít:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle téglá és ce-
ment-gyár

Baja.

Telefon szám. 111.

FÉLIX- fürdő

(Nagyvárad mellett) 48° természetes
forrás, reuma, csusz és iscias ellen leg-
jobbán ajánlva. — Új berendezés, villany-
világítással. Uszoda, hidegvizgyógyfürdő
és napfürdő. Melegkonyha a nap minden
szakában. Prospektust küld az igazgatóság